

Muusikaõpetus 4. klass - muusika süvaõpe

Muusikaõpetusega süvaõppes taotletakse, et õpilane:

- omandab süvendatult muusikalise kirjaoskuse
- musitseerib aktiivselt, arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljenduoskust
- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset
- arendab loovust ja improvisatsioonivõimet laulmise, rütmilise tegevuse ja pillimängu kaudu
- arendab muusikalist analüüsivõimet, muusikaliste väljendusvahendite kasutamisoskust praktilises musitseerimises ja muusika kuulamisel
- oskab anda hinnanguid muusikale ning põhjendada oma muusikalisi eelistusi muusikalist sõnavara kasutades
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda

Aine eesmärgid:

- kahe- ja kolmehäälsuse rakendamine laulmisel nii muusikatunnis kui kooli kooris
- relatiivsete (JO-LE-MI) ja absoluutsete (c, d, e) helikõrguste kasutamine noodist laulmisel
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides
- isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale
- muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine
- esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine
- teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud
- süvaõppe klassi õpilased osalevad solo-, ansambli- ja koorilaulu töös ning muusikaõpetuse olümpiaadidel

Muusikaõpetuse ainekava 4. klass - süvaõpe

1. Ajaline maht
4 tundi nädalas, kokku 140 tundi
2. Eeldatav õpilaskontingent on 3. klassi muusika süvaõppe õppekava läbinud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Muusikaline kirjaoskus

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Taktimõõt, eeltakt, tempo, metronoom • Rütmid ja vältused • Helilaadid duur, moll ja pentagoon astmerida • Viiulivõti, tähtnimed • Helistik. Võtmemärgid • Põhitoon, juhttoon • Intervallid: p.1, p.8, p.4, p.5. • Dünaamika • Improvisatsioon • Mitmehäälsus: kaanonid, kahehäälsed rahvalaulude seaded, harjutusliku iseloomuga laulud. • 2- ja 3-osaline muusikaline vorm 	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb taktimõõte 2/4, 3/4, 4/4 kuulmise ja noodi järgi • tunneb neljandik-taktimõõdus kuulmise ja noodi järgi õpitud rütmivorme - sünkoop - TI-TA-TI, teravrütm TI-TA-I, kahelöögiline punkteeritud rütm TA-I-TI, TI-TI-RI, TI-RI-TI ning kaheksandik- ja kuueteistkümnendik paus • teab mõisteid <i>duur-</i> ja <i>moll-helilaad</i> ning eristab neid kuulmise järgi, oskab laulda astmenimedega duuri, loomulikku ja harmoonilist molli • teab viiulivõtme tähendust ja oskab seda noodijoonestikule märkida • teab tähtnimetuste c, d, e, f, g, a, h ja nende kõrgenduste ja madalduste asukohta noodijoonestikul ning klaviatuuril • teab helistiku mõistet ning paralleelhelistike tunnuseid (ühised võtmemärgid) • oskab määrata õpitud helistikke C-a, G-e, F-d, D-h, B-g • oskab noodist laulda väikese ulatusega laule õpitud helistikes • teab põhitooni ja juhttooni mõisted • oskab kasutada õpitud intervalle p.1, p.8, p.4, p.5, neid laulda ja ära tunda. • teab dünaamika mõistet, tunneb dünaamikamärke <i>p, pp, f, ff, mf, mp, crescendo, diminuendo</i> ning oskab neid kasutada musitseerides • improvisatsioon • tunneb 2- ja 3-osalist lihtvormi

Muusikalugu ja muusika kuulamine

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Hääleliigid • Kooriliigid • Eesti ja kodukoha rahvalaulud, -laulikud, -tantsud, -pillid, -ansamblid ja -orkestrid • L.van Beethoveni valitud teosed • Erinevad pillirühmad • A.Vivaldi „Aastaajad“ 	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab muusika analüüsimisel õpitud muusikamõisteid ja – teadmisi, loob ja leiab seoseid kirjanduse, kunsti ja tänapäevaga • tunneb eesti tuntud lauljaid • teab erinevaid hääleliike: sopran, alt, tenor, bass; • teab erinevaid kooriliike: mudilas-, laste-, poiste, nais-, mees-, segakoor ning oskab neid eristada kuulmise järgi • teab kodukoha ja Eesti tuntud koore ning dirigente • oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat: rahvalaule, -tantse, -pille ja –ansambleid ning teab oma kodukoha ja eesti tuntumaid rahvamuusika esitajaid • eristab kuju ja kõla järgi keel-, puhk-, klahv- ja löökpill

Hääle arendamine ja laululine materjal

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine uutes, õpitavates lauludes • Eesti rahva ja rahvalikud laulud • Laulud Eesti heliloojate lastemuusikalidest • Kalendriliste tähtpäevade laulud • Kaanonid 	<ul style="list-style-type: none"> • laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti rahvaste laule • laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn”, JWG Hümn „Üks kool” (R. Toi/J. Kross), „Mu isamaa armas”, „Püha öö”, “Laulurõõm” (A. Röömel), “Eesti kaart” (P. Pajusaar)

Pillimäng, muusikaline liikumine ja omalooming

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Keha, rütmi ja plaatpillide mängimine • Improvisatsiooni loomine keha, rütmi ja plaatpillidel • Rütmilised, meloodilised kaasmängud • Muusika karakteri ja meeoleu väljendamine läbi liikumise 	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des • rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid • seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga • kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi • tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi • tantsib eesti laulu- ja ringmänge • väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid • loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel • kasutab improvisatsioonides astmemudeleid • loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne • kasutab muusika karakteri ja meeoleu väljendamiseks loovliikumist

Õppekäigud

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Kontserdi ja/või muusikateatri külastus • Teatri- ja Muusikamuuseum 	<ul style="list-style-type: none"> • arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil • kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile [LINK](#)

Hinnatakse:

- õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.
- kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist ja muusikalugu, aga ka õpilase aktiivsust ning tunnist osavõttu.
- õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel, lauluvõistlusel ning kooli esindamist konkurssidel või olümpiaadidel arvestatakse õpetegevuse osana koondhindamisel.

II kooliastme muusika süvaõppe klassi lõpetaja:

- on omandanud muusikalise kirjaoskuse algtaseme
- kasutab noodist lauldes relatiivseid (astmeid) ja absoluutseid (cde) helikõrgusi
- on omandanud koorilaulu kogemuse kahe- ja kolmehäälses koosseisus
- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises
- huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles
- mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule
- kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades
- kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat
- mõistab autorsuse tähendust
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat
- leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas

5. Kasutatav õppevara

M. Pullerits ja L. Urbel „Muusikaõpik 4. klass“ Tallinn: Avita 2008/ 2010

M. Pullerits ja L. Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 4. klass“ Tallinn: Avita 2008/ 2010

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit [LINK](#)